

GOIGS
A LA BEATA
JOANA JUGAN
FUNDADORA
DE LES GERMANETES
DELS POBRES

Per la via més estreta
de l'amor sacrificat,
sou dels pobres germaneta,
viu model de caritat.

Llar humil i marinera
a Bretanya us acollí,
i la mare amb fe sincera
cap a Déu us dirigí:
sols Ell fou, de joveneta,
l'únic vostre enamorat.
Sou dels pobres germaneta,
viu model de caritat.

Començàreu d'infermera
a vetllar el germà sofrent:
i pregant, amb vida austera,
prepareu l'obra vinent:
Déu mateix fixà la meta
del futur apostolat.
Sou dels pobres germaneta,
viu model de caritat.

Dues velles a ca vostra
són l'arrel i la llavor
de la tasca que demostra
que teniu zel fundador:

li dieu «petita obreta»
per servir l'abandonat:
sou dels pobres germaneta,
viu model de caritat.

Els vots feu de bona gana
per donar-vos tota a Déu:
mudeu el nom de Joana,
Sor Maria de la Creu:
tota sou de la Mareta
i del Crist Crucificat.
Sou dels pobres germaneta,
viu model de caritat.

Contempleu amb senzillesa
l'arbre fort com va creixent:
sols teniu la gran riquesa
del Déu, Pare Provident:
i viviu amagadeta
en felicitat humilitat.
Sou dels pobres germaneta,
viu model de caritat.

Dels pobres serva i captaire,
tresqueu passant el roser:
cada rosa duu la flaire
de l'amor pur i sincer:

i a la fi, santa velleta,
us cridà al cel l'Estimat.
Sou dels pobres germaneta,
viu model de caritat.

Fa cent anys que aquí arribaren
vostres filles amb delit,
i els pobres vells hostatjaren
amb el zel de l'Esperit.
Tot Osona veu la neta
llum ardent de germanat.
Sou dels pobres germaneta,
viu model de caritat.

A les qui segueixen l'obra
del cor vostre maternal,
doneu-los l'amor al pobre,
servir Crist en ells com cal:
a tota deu-nos la discreta
llició de fraternitat:
sou dels pobres germaneta,
viu model de caritat.

Del gran Rei sou a la dreta,
coronada de bondat:
sou dels pobres germaneta,
viu model de caritat.

LLETRA: Mn. Peré Llabrés i Martorell. - MÚSICA: P. Francesc Batle i Pons, T. O. R. - DIBUIX: Antoni Batllori i Jofré

VI. Dediqueu-li cants pels fruits del seu treball.

RI. Que la seva obra l'elogiï davant del poble.

PREGUEM

Senyor i Déu nostre, que sou la glòria dels sants i l'honor dels més petits, Vós inspiràreu a la benaventurada Joana Jugan servir-vos amb una vida humil i amagada, consagrada als pobres vellets. Concediu-nos, per les seves pregàries, avançar per la via estreta, en la caritat fraterna, per aconseguir la felicitat de viure a casa vostra per tota l'eternitat. Per Crist Senyor nostre.

NOTA HISTÒRICA

Joana Jugan va néixer el dia 25 d'octubre del 1792 a Cancale, a la Bretanya, filla d'un mariner, Josep, i de Maria Horel. El mateix dia va renéixer com a filla de Déu per les aigües baptismals. La seva infantesa va ser marcada pels sacsejaments de la societat francesa del seu temps i per la pietat que li va infondre la seva mare. El 1816, després d'una Missió predicada a Cancale, fa el propòsit fermíssim de consagrar-se totalment al Senyor. L'any següent comença a treballar a l'hospital del Rosais, però, amb la salut malmesa, el 1823 se n'ha d'anar a viure amb la senyoreta Lecoq, a Saint-Servan, on inicia la seva tasca a favor dels miserables, tan nombrosos a la ciutat.

Per l'hivern del 1839 vivia en un porxo d'una casa pobra de Saint-Servan, allà rep les dues primeres velletes, una de cega i una de coixa, que estan al carrer, a les quals dona hostatge amb cor maternal. Són el fonament de la «petita obra» hospitalària que Joana Jugan fundarà i que s'anirà estenent. Ajudada pels Germans Hospitalaris de Sant Joan de Déu, es va formant la Congregació de Germanetes dels Pobres. Al nou asil de la Casa de la Creu, Joana Jugan pronuncià els seus primers vots i adoptà el nom de Sor Maria de la Creu el 1844. Ella és l'ànima de les noves fundacions, instrueix i es dedica a la col·lecta durant anys, desveltant la solidaritat entre la gent, i, s'entrega de tal manera als altres que per això rep el premi Montyon, que li concedeix l'Acadèmia Francesa, el dia 11 de desembre del 1845. Destituïda del seu paper de fundadora i desconeguda de les noves generacions de Germanetes, Joana Jugan fou cridada per Déu a viure la benaurança de la pobresa espiritual més sublim. Sense saber-ho, el fet de compartir la vida de les novícies, durant els seus darrers 27 anys, fou el mitjà providencial per tal de transmetre a les Germanetes joves el carisma dels orígens de la Congregació amb tota la seva puresa. El 1852 el bisbe de Rennes aprova l'Institut, aprovació que ratificaran Pius IX el 1854 i Lleó XIII el 1879.

Mentre l'obra d'extrema caritat de Joana Jugan s'estén per tot França i en traspasa les fronteres, ella roman a la nova Casa Mare de La Tour Saint-Joseph, en el silenci humil, envoltada de les novícies a les quals encomana l'ensenyança de la tasca que ella, només fiada del Pare Provident, de Maria Immaculada i de Sant Josep, va iniciar. Morí santament el dia 29 d'agost del 1879. El Papa Joan Pau II la declarà venerable el 1979 i la beatificà a Sant Pere del Vaticà el dia 3 d'octubre del 1982.

La caritat és com un incendi que es propaga ràpidament. El desenvolupament de la Congregació de les Germanetes dels Pobres fou per l'estil. El dia 19 de març del 1863, festa de Sant Josep, dues Germanetes arriben a Barcelona. Poc després fundarien cases a Manresa, Granada, Lleida, Màlaga, Antequera... fins a les 38 que ara hi ha en tot l'estat espanyol.

«L'actualitat de la missió inaugurada per la Beata és tan veritable que no paren d'afluir tant les peticions d'admissió com les de fundacions. En el moment de la seva mort, eren 2.400 les Germanetes que estaven al servei dels pobres i ancians, a deu països. Avui són més de 4.000 repartides per trenta països dels cinc continents.» (Joan Pau II. Homilia de la Beatificació de Joana Jugan).

En aquests 150 anys al servei dels ancians pobres de totes les races i confessions, les Germanetes, amb l'esperit de la benaurança evangèlica de la pobresa, els acullen, en tenen cura i els envolten d'afecte fins que moren, en totes i cada una de les 252 cases que tenen obertes arreu, on fan els possibles perquè tots els que hi resideixen s'hi trobin familiarment A CASA SEVA. Per això volen que les cases, amb la senzillesa dels petits, estiguin plenes de vida... i la vida exigeix estar sempre a l'aguait, adaptant-se, per servir sempre més i millor, tenint en compte el respecte màxim a les persones i amb l'alegria dels fills de Déu.

El dia 3 de desembre del 1888, cinc Germanetes obren la primera casa al carrer de Gurb de Vic, on, a primers del 1890 ja hi havia acollits 40 ancians. El dia 16 de juny d'aquell mateix any es traslladaren a la patiarcal Casa Parrella del carrer de Dues soles.

«En tancar-se el segle XIX i obrir-se el segle XX, vull que a la meua Diòcesi s'alci a Jesús Redemptor, un monument d'homenatge alhora a la Divinitat i a la Humanitat». És amb aquestes paraules extretes de la Carta Pastoral que l'estimat i venerat Dr. Josep Torras i Bages, de santa memòria, adreçades el 1900 als seus diocesans, com expressà i estimulà les aportacions per tal d'ajudar les Germanetes a aixecar un edifici digne, dedicat a l'acolliment dels ancians pobres. El 2 d'agost del 1902 fou beneït el nou Asil, i el dia 8 de novembre d'aquell mateix any, el propi bisbe Torras i Bages consagrà l'altar de la nova església i inaugurà el monument a Jesús Redemptor, que presideix el jardí i la residència.

Mig segle després, el dia 17 de juny del 1951, el Sr. bisbe P. Joan Perelló i Pou, beneeix la primera pedra del nou edifici adjacent, que la caritat dels vigatans i osonencs, amb clara visió de les necessitats socials del moment ha emprès amb entusiasme. Aquesta ampliació i adquisició de terrenys, que gairebé duplica els fins llavors ocupats, fou beneïda i inaugurada el dia 31 d'octubre del 1954, pel Dr. Josep Prat, secretari del bisbat, i és, evidentment, la més important remodelació de les moltes que s'han anat portant a terme (instal·lació de la calefacció, dels ascensors, habitacions individuals o dobles, cobertura i ampliació de galeries, etc., etc.), per adequar-se i ajustar-se millor als temps actuals, en l'acolliment del centenar de persones grans que, les Germanetes, amb el mateix impuls i la mateixa visió de la benaventurada Fundadora, tenen LA SEVA CASA al carrer de Montserrat número 42, de Vic.

El diumenge dia 21 de maig del 1989 es rememorà el CENTENARI de l'arribada de les Germanetes a Vic, amb una Festa gran, molt participada, presidida pel sr. bisbe Dr. Josep M. Guix i Ferreres. Finalment, el dia 5 de maig del 1990 es commemoraren, amb tota solemnitat, ELS 150 ANYS de la Fundació de la Congregació que ha estat, és i serà, si a Déu plau, l'expressió més genuïna de la primera de les virtuts: La Caritat. L'Amor, a Déu i al proïsme més necessitat. Encara que els temps hagin canviat i el nivell de vida hagi pujat, encara hi ha bosses de pobresa i marginació, i situacions conflictives en les quals els vellets desemparrats es troben immersos.

No podem pas acabar aquesta nota sense presentar l'altra cara de la qüestió, que, no per negativa, deixa de ser una realitat veritable: Per manca de vocacions les Germanetes s'han vist obligades a tancar algunes residències... i tota aquella problemàtica amunt dita continua existint. El fet de la baixa natalitat per un costat i per l'altre l'augment de les perspectives de vida... fa que la dificultat no sols subsisteix sinó que perilla d'augmentar. La prova és que cada cop hi ha més centres i residències geriàtriques per a persones de la tercera edat... però la seva majoria no estan pas a l'abast de moltes de les persones grans que les podrien ocupar. Semblaria que una possible solució fóra que es produís una aflluència de vocacions a Germanetes, si bé no depèn directament de nosaltres, tenim sempre el mitjà infal·lible d'aconseguir aquest desig ideal, amb aquella fe que mou les muntanyes, mitjançant l'oració confiada al Pare Provident, per intercessió del Crist Redemptor, de la Verge i Mare Maria, de Sant Josep, i, per què no? de la Beata Joana Jugan, Fundadora i exemple singular de totes les Germanetes dels Pobres, la qual, sense cap mena de dubte, acabaria amb la seva frase preferida: *«Cal dir sempre: Beneït sigui Déu.»*

(Pere Lladrés i Martorell, pvre.
-adaptat per M. C. P.-)